

officielt paa bets Afkaffelse, og det nordtyske Forbunds Rigsdag har i en Resolution iaar eller maaskee iffor udtalt sig derfor. I Østerrig er Gjelbsfængslet fuldstændigt affkaffet ved en Lov, der kun er nogle Dage eller maaskee Uger gammel. I Sverrig blev der ved Rigsdagens Aabning af Regjeringen indbragt et Lovforslag om Gjelbsfængsel, og man tillagde det saamegen Betydning, at man fandt Anledning til særskilt at nævne det i Kongens Throntale; det gik ikke ud paa Gjelbsfængslets Afkaffelse, hvorfor det ogsaa mødte nogen Modstand, men paa Grund af Justitsministerens Fastholden af det oprindelige Forslag blev det dog vedtaget i den Form, hvori det var forelagt. Det gaar ud paa, at Gjelbsfængsel ikke skal kunne finde Sted imod „rebelige Skyldnere;“ jeg veed ikke, om det nu er blevet Lov, men i alt Fald findes det ikke endnu i den svenske Lovsamling, og jeg har derfor ikke kunnet see, hvorvidt man virkelig i Sverrig har kunnet løse en Opgave, som andre Lande aldeles have opgivet at løse. Hvad endelig Norge angaar, vil Spørgsmaalet upaatvileligt blive indbragt paa det næste Storting, idet nemlig et politisk Parti, som i den senere Tid har vakt nogen Bevægelse, har optaget det i sit Program. Med Hensyn til Danmark er det vistnok første Gang, at Spørgsmaalet egentligt kan siges at foreligge i Representationen, men der findes dog allerede tidligere nogle smaa Antydninger derom. Da saaledes Forordningen af 17de Februar 1847 var til Forhandling i Stænderne, udtalte disse, at „Crediten let kunde lide, hvis man ganske ophævede Gjelbsfængslet;“ Tanken blev altsaa bragt frem. Da Loven af 22de Februar 1855, hvorved Underholdningspengene for Gjelbsarrestanter bleve noget forhøiede, var til Forhandling i Landstinget, udtalte det Udvalg, som dengang behandlede Forslaget, og hvori det nuværende ærede Medlem for Frederiksborgs Amts Ste Valgkreds (B. Christensen) havde Sæde, at der vel kunde være Spørgsmaal om det i det Hele var stemmende med sande og rigtige Retssprinciper at bibeholde de Anordninger, som tilstede at fængsle den, der ikke seer sig istand til at betale, hvad han skylder, men at Udvalget dog ikke havde troet at burde

gaar ind paa en saadan Undersøgelse for Dieblisset, da det maatte formodes, at en Revision og Reform af den herhen hørende almindelige Lovgivning neppe vilde kunne udeblive længe; dette var, som sagt, i 1855. Da Fallitloven i 1858 var til Forhandling her i Thinget, faldt der ogsaa Bemærkninger om Gjelbsfængslet, men det var kun ganske i Forbigaaende og de handlede meest om Fallitens Indflydelse paa Gjelbsarrestanter. — Naar nu det Spørgsmaal opløstes, hvorledes det kan være, at Bestræbelserne for at affkaffe Gjelbsfængslet i den nyere Tid fremtræde saa stærkt og almindeligt, kan det ikke seile, at Grunden dertil er at søge i, at Følelsen for den personlige Friheds Betydning er bleven saa stærk. Denne Følelse skyldes det, at den Opfattelse er bleven saa almindelig, at Friheden ikke bør kunne berøves nogen Mand undtagen for en Brøde imod Samfundet, men derimod ikke for Krænkelser af et Gjelbsforhold til en anden privat Mand. Det er, som den franske Keiser sagde i sin Throntale, kun Skyldnerens Formue og ikke hans Legeme, der bør svare for Gjellden. Det er unaturligt, at en Mand skal kunne udøve en Raadighed over sin Medborgers Person paa denne Maade. Vi have ikke længere den barbariske Form for Gjelbsfængsel som i den ældre Romerret, da Skyldneren maatte stille sine personlige Kræfter til Creditors Raadighed og maatte arbejde for ham næsten som en Slave. Vi have heller ikke længere den Sultekjælder, som Christian den 3die indrettede i Kjøbenhavn for onde Skyldnere, hvor de kun fik en dansk Hvid daglig, og hvorom det hed, at hvis Noget endnu kan en haardhjertet Creditor, hvis han ligesom Skyld vil „staae paa sin Forskrivning“, paa en oprørende Maade benytte dette Retsmiddel til at rive sin Skyldner bort fra hans Familie, bringe den til Bøtkestaven og holde ham fængslet som en Forbryder. Og dette Retsmiddel er tillige hensigtsløst. Die-medet skalde være at bringe Skyldneren til at staae Betaling, men for at naa dette Diemed bruger man et Midde, som maa føre til det lige modsatte Resultat, idet man sætter Skyldneren ud af Stand til at staae sig Midler